

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Met ingang van 10 maart 2021 moeten pensioenfondsenvoldoen aan een Europese verordening met informatieverplichtingen over duurzame beleggingen, de zogenaamde Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). De SFDR, ook wel de Informatieverschaffingsverordening genoemd, komt voort uit het actieplan van de Europese Commissie voor de financiering van een duurzame economie.

De SFDR brengt met zich mee dat pensioenfondsenvanvullende informatie moeten verstrekken op hun website met betrekking tot duurzaamheid in het beleggingsproces.

Publicatie informatie integratie duurzaamheidsrisico's (artikel 3 van de SFDR)

Duurzaamheidsrisico wordt door Europese duurzaamheidswetgeving omschreven als ontwikkelingen op het gebied van op ecologisch, sociaal of governance gebied die de waarde van de belegging negatief kan beïnvloeden. In dit document wordt ingegaan op de verschillende soorten duurzaamheidsrisico's die zich kunnen voordoen, wat het mogelijke effect is van duurzaamheidsrisico's op beleggingen en hoe Stichting Pensioenfonds Nedlloyd (NPF) duurzaamheidsrisico's meeneemt in de beleggingen.

Duurzaamheidsrisico's voor ondernemingen

NPF belegt in aandelen van ondernemingen. Verschillende ontwikkelingen die betrekking hebben op ecologisch, sociaal of governance (ESG) gebied kunnen relevant zijn voor ondernemingen. Ecologische risico's zijn onder te verdelen in transitierisico's en fysieke risico's. Een voorbeeld van fysieke risico's zijn de gevolgen van klimaatverandering zoals schaarste aan natuurlijke hulpbronnen of extreme weersomstandigheden. Transitierisico's zijn bijvoorbeeld relevant bij de verwachting dat het gebruik van fossiele energie de komende jaren in toenemende mate vervangen wordt door het gebruik van duurzame energiebronnen. Een voorbeeld van een sociaal risico is wanneer een bedrijf negatief in het nieuws komt vanwege een arbeidskwestie, wat kan leiden tot een slechte reputatie van het bedrijf. Dit kan gebeuren bij berichtgeving over de slechte arbeidsomstandigheden, zoals het ontbreken van de mogelijkheid tot het oprichten van een vakbond of onveilige werkomstandigheden in fabrieken. Een voorbeeld van een governance risico is als er onvoldoende controle plaatsvindt binnen een bedrijf op het bestuur. Onvoldoende controle vergroot de kans op slechte of frauduleuze beslissingen die niet stroken met het belang van het bedrijf. Dit soort gebeurtenissen kunnen resulteren in lagere koersen en waarderingen van ondernemingen.

Duurzaamheidsrisico's bij overheden

NPF belegt onder andere ook in obligaties die worden uitgegeven door overheden. Ook bij de belegging in staatsobligaties kunnen verschillende duurzaamheidsrisico's een rol spelen. De blootstelling van een land aan klimaatrisico's kan de economie van een land beïnvloeden. Hittegolven, zware regenval en droogte kunnen negatieve gevolgen hebben op bijvoorbeeld de land- en bosbouw, de infrastructuur en gebouwen, het toerisme en de watervoorziening van een land. Sociale factoren kunnen ook relevant zijn vanwege het belang van het welzijn van de bevolking voor economische groei.

Gedacht kan worden aan de samenstelling van de beroepsbevolking, opleidingsniveau, gezondheid en economisch welzijn. Goede governance binnen overheden is ook belangrijk voor beleggingen in staatsobligaties. Onderwerpen als de politieke stabiliteit, de effectiviteit van de regering en wet- en regelgeving en de mate van corruptie en de rechtsstaat van een land zijn vaak bepalend voor de economische welvaart van een land op de lange termijn. Zo kan een verslechtering van sociale en governance omstandigheden van een land invloed hebben op de waardering van de door dat land uitgegeven obligatie en het vermogen van een land om leningen terug te betalen.

Duurzaamheidsrisico's bij vastgoed

Duurzaamheidsrisico's in de vastgoedsector hebben betrekking op de potentiële negatieve gevolgen van onvoldoende aandacht voor duurzaamheidskwesties bij de ontwikkeling, het beheer en de exploitatie van vastgoed. Gevolgen van klimaatverandering zoals overstromingen, droogte en hittegolven kunnen leiden tot schade aan gebouwen en infrastructuur, operationele verstoringen en verhoogde verzekeringskosten. Dit worden ecologische fysieke risico's genoemd. Bij ecologische transitierisico's kan gedacht worden aan toenemende wet- en regelgeving waardoor aanvullende eisen gesteld worden aan bijvoorbeeld het energieverbruik van woningen en kantoren. Dit soort ontwikkelingen kunnen leiden tot hogere kosten om de woningen te verduurzamen. Sociale risico's kunnen zich bijvoorbeeld voordoen bij de verhuur van woningen en kantoren. Het onvoldoende behartigen van huurdersbelangen en achterstallig onderhoud in woningen kunnen leiden tot negatieve media-aandacht. Dit kan ervoor zorgen dat het vastgoedobject hierdoor minder aantrekkelijk is voor huurders. Vastgoedpartijen kunnen ook worden blootgesteld aan reputatierisico's als gevolg van betrokkenheid bij controversiële projecten, onvoldoende aandacht besteden aan lokale gemeenschappen of milieu gerelateerde schandalen zoals vervuiling en slecht afvalbeheer. Deze risico's kunnen invloed hebben op de huuropbrengsten en de waarde van vastgoed.

Gevolgen van duurzaamheidsrisico's

Duurzaamheidsrisico's bij beleggingen kunnen zorgen voor lagere koersen, waarderingen en inkomsten met als mogelijk gevolg een daling van het rendement van de beleggingsportefeuille. Voor een pensioenfonds kan het gevolg een lagere toekomstige pensioenuitkering zijn.

Integratie van duurzaamheidsrisico's

Vanuit de SFDR-wetgeving moeten pensioenfondsen de pensioenregeling classificeren volgens een van onderstaande artikelen:

- Artikel 9: een product dat duurzame belegging tot doel heeft.
- Artikel 8: een product dat ecologische of sociale kenmerken promoot.
- Artikel 6: overig.

Omdat niet de gehele portefeuille voldoet aan de SFDR 8 vereisten, heeft het bestuur besloten om NPF te classificeren als een artikel 6 fonds. NPF neemt duurzaamheid als aanvullend criterium mee in haar beleggingsbesluitvorming, maar richt zich niet op een specifiek duurzaamheidsdoel (artikel 9 SFDR) en promoot ook geen ecologische of sociale kenmerken (artikel 8 SFDR). NPF belegt een groot deel van de portefeuille in niet-beursgenoteerde producten die beheerd worden door Amerikaanse private equity ondernemingen. Deze ondernemingen houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten (artikel 6 SFDR). NPF heeft haar vermogensbeheer uitbesteed en houdt bij de selectie, bewaking en evaluatie van haar vermogensbeheerders wel rekening met duurzaamheidscriteria.

Uitsluitingen

NPF beperkt de blootstelling van beleggingen aan bedrijven die zich bezighouden met controversiële activiteiten. Daarom sluiten we bedrijven uit die betrokken zijn bij de productie, distributie en verkoop van clusterbommen en landmijnen. Dit zijn wettelijk verplichte uitsluitingen. Aanvullende uitsluitingen kunnen gehanteerd worden door de externe vermogensbeheerders voor de beleggingsfondsen en mandaten waar NPF in belegt.

Actief aandeelhouderschap

Actief aandeelhouderschap betekent dat een belegger verantwoordelijkheid neemt voor de ondernemingen waarin wordt belegd. Actief aandeelhouderschap is op te delen in twee soorten activiteiten: engagement en stemmen.

Engagement betekent dat het gesprek wordt aangegaan met ondernemingen waarin NPF belegt met als doel het gedrag van die ondernemingen positief te beïnvloeden. Binnen de aandelenportefeuille wordt de dialoog aangegaan met de ondernemingen ten aanzien van duurzaamheidsonderwerpen zoals governance, maatschappij en milieu. Met deze gesprekken worden ondernemingen aangespoord om hun gedrag te veranderen en zodoende ook de bedrijfsprestaties te verbeteren.

Aandeelhouders hebben stemrecht bij de ondernemingen waarin wordt belegd. Door het uitoefenen van het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen kan een positieve invloed worden uitgeoefend op het beleid van de onderneming en kunnen ondernemingen gestimuleerd worden om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. De externe vermogensbeheerders voeren het stemrecht uit en gaan het gesprek aan met geselecteerde ondernemingen waarin NPF via beleggingsfondsen belegt.

NPF zet zich ook in om engagement te voeren op de beheersing van klimaatrisico's bij vastgoedbeleggingen. Door te participeren in het Global Real Estate Engagement Network (GREEN) wordt bij een aantal vastgoedfondsen waar NPF in belegt gesprekken gevoerd met de vermogensbeheerders over verschillende onderwerpen, zoals bouwcertificaten en transparantie over klimaatrisico's.

Manager selectie

Bij de selectie van externe vermogensbeheerders houden wij rekening met maatschappelijke factoren, zoals de principes die zijn voorgeschreven door de United Nations Principles for Responsible Investment (afgekort UN PRI). De UN PRI bestaat uit zes principes waarmee beleggers worden aangemoedigd om duurzaamheidsonderwerpen mee te nemen in activiteiten zoals de analyse van beleggingen, actief aandeelhouderschap uit te oefenen en om te rapporteren over duurzaamheidsonderwerpen bij de ondernemingen waarin wordt belegd. Bij de selectie, bewaking en evaluatie van externe vermogensbeheerders wordt gekeken naar de wijze waarop externe vermogensbeheerders hun duurzaamheidsbeleid hebben ingericht.

Transparantie beloningsbeleid (artikel 5)

De SFDR schrijft voor dat een pensioenfonds aangeeft op welke wijze haar beloningsbeleid spoort met de integratie van duurzaamheidsrisico's.

In het beloningsbeleid van NPF is beschreven dat het beloningsbeleid geen perverse prikkels mag bevatten die afbreuk doen aan de verplichting om zich in te zetten voor de belangen van deelnemers. Rekening dient te worden gehouden met de langetermijnbelangen van de deelnemers en de strategie en prestaties van NPF. Bij het verrichten van beleggingen dient rekening te worden gehouden met risico's en mag het beloningsbeleid niet aanmoedigen tot het nemen van meer risico's (waaronder duurzaamheidsrisico's) dan voor NPF aanvaardbaar is. Een prestatie-gerelateerde beloning zou personen bijvoorbeeld kunnen aanzetten tot het nemen van meer risico dan aanvaardbaar. Daarom bevat het beloningsbeleid van NPF geen/bepaalde prestatie-gerelateerde beloning voor de personen op wie dit beleid van toepassing is.